جەدەل جولداما جەتكىزۈشى، ەگىنشى، كاۋاپشى...

مىنە وسىنداي شىنجياڭدىق ازاماتتار ۇيىرمە قۇراپ، مەملەكەتتىك "قىستاق BA" جارىسىندا بوي كورسەتتى

8 ـ ايدىڭ 28 ـ كۈنى بەسارىق قالاشعى قۇراماسىنىڭ دوپشىسى جارىستا سەكىرىپ بارىپ گارعا دوپ سالۋدا. سول كۈنى شيجي اۋدانىنىڭ باسكەتبول سايابامەندا شىنجياڭ قاعىلىق اۋدانى بەسارىق قالاشعىنىڭ باسكەتبول قۇراماسى وسى رەتكى مەملەكەتتىك "قىستاق BA" جارىسىنىڭ العاشقى كەزدەسۋىن قارسى الدى. ەڭ سوڭىندا بەسارىق قالاشعى قۇراماسى 50 : 44 ۇپايمەن حنان ولكەسى سانمىنشيا قالاسى ليڭباۋ قالاسى جياۋسۋن قالاشعى قۇراماسىنان قاپيادا جەڭىلىپ قالدى.

□ سۋرەتتى انار بۇلت \ شىنجياڭ گازەتىنىڭ ءتىلشىسى ارمان رازاق تۇسىرگەن

□ انار بۇلت \ شىنجياڭ گازەتىنىڭ ءتىلشىسى ۋاڭ جيڭجيڭ

قۇملدان تىزگىن ۇشىمەن قايتىپ كەلگەن جەدەل جولداما جەتكىزۈشى جىگىت، ساۋداسى كۇسەت كاۋاپ جايماسندا كاۋاپشى ۇستاز، وندا- عان مۇ جەرگە ەگىن سالىپ باپتاپ وترعان ەگمەشى باي دىقان، كۇندىك كىرىسى 600 يۋاندىق تىەۋش ماشينا جۇرگىزۋشىسى... نيڭشيا حۇيزۋ اۋتونومياليا رايونىندا مەملەكەتتىك جارىسىنىڭ "قىستاق BA" جارىسى باتىس سولتۇستىك جارىس رايونىندا جارىسقا قا- تىناسىپ جاتقان قاعىلىق اۋدانى بەسارىق قالاشعى باسكەتبول قۇراماسى بولعان وسى 15 ادامدىق قوسىن اۋىل ـ قىستاق جاستارىنىڭ كاسىپ سۋرەتتەر جىناعى، سوندداي ـ اق جاڭا داۋىردەگى شىنجياڭنىڭ اۋىل ـ قىستاق تۇرمىسىنىڭ شاعىن كارتىناسى سىپەتتى.

8 ـ ايدىڭ 28 ـ كۈنى نيڭشيانىڭ شيجي اۋدانىنا جەتكەننەن كەيىنگى 4 ـ كۈنى شيجي اۋدانىنىڭ باسكەتبول سايابامەندا بەسارىق قالاشعى باسكەتبول قۇراماسىنىڭ جىگىتتەرى وسى رەتكى مەملەكەتتىك "قىستاق BA" جارىسى باتىس سولتۇستىك جارىسىنىڭ العاشقى كەزدەسۋىن قارسى الدى. اۋتوبۇزدان پويەزگە اۋىسىپ، 3000 كيلومەتردەن استام جول باسقان جىگىتتەر شيجي اۋدانىنا 40 نەشە ساعاتتا ارەڭ جەتتى.

العاشقى استان اۋىز تيە بەرگەندە، سىر ەتى كەسپەسى دۇكەننىڭ قوجايىنى ولاردىڭ مەملەكەتتىك "قىستاق BA" جارىسىنا قاتىناسۋ ۇشىن شىنجياڭتان كەلگەندىگىن بىلگەن سوڭ، ولارعا ۇندەمەي كاۋاپ اكەلىپ بەردى. "تاماقتان سوڭ اقشا المايمىن دەدى، بۇيتسە قايتىپ بولادى؟ ءبىز قويار- دا قويماي ءجۇرىپ ءۇزىمىز ەسەپتەپ ەكىلىكتى جايمالاپ، ەسەبىن جاۋىپ كەتتىك". قۇراما مۇشەسى مامەتازەز وبۇل بىلاي دەدى: "كوڭىلىن قابىل الدىق، ءبراق اقشانى، ءسوز جوق، تولەۋىمىز كەرەك".

جارىسقا قاتىناسۋ ءۇشىن 27 جاستاعى مامەتازەز قۇملدان اۋىلىنا قايتىپ توپتىق جاتتىعۋعا قاتىناستى. قۇ- ملدا جەدەل جولداما جەتكىزۈشى بولعان 3 جىلدا اۋىلىن ساعىنىپ، ەشەسىنىڭ ءادەمدى تاماعىن اڭساعان ول قىس- تاقتاعى باسكەتبول جارىسىن دا قيماي جۇرگەن ـ دى.

بەسارىق قالاشعى ءۇرتىس 6 جىل بويى قىستاق باسكەتبول جارىسىن وتكىزىپ كەلەدى، 19 قىستاق اراسىندا قيان ـ كەسكى بەلدەسۋدە ءبىرىن- شى ورىنعا يە بولعان دوپشى سىلىق سوماسىنا قول جەتكىزسە، جەڭسكە جەتكەن قوسىننىڭ ءبارى قوي، تاۋىق شوجەسى، قاز بالاپانى سياقتىلارمەن سىلاندى.

مامەتازەز ءار جولعى جارىستىڭ بارلىعىنا قاتىنا- سىپ كەلەدى. بىيلعى قىستاقتار اراسىندا گرۋپپالار جارىسىندا ول قۇملدا جۇمىستا بولعاندىقتان، قول تەلەفوندا تىكە تاراتۋ ارقىلى باسكەتبول قۇراماسى- نىڭ تاكتيكاسىن رەتتەۋىنە كومەكتەستى. قۇراما شىرەك شەشۋشى جارىسقا كىرگەندە ول رۇقسات الىپ اۋىلىنا قايتىپ، جارىسقا قاتىناستى، "تۇسىشىلاۋ دەمالىسىن الۋعا بولادى، بار بولعانى جالاڭى تاراتۋ- قاندا تەك نەگىزگى ەڭبەكاقىنى عانا الا الامىن". بىيل ول قىستاق باسكەتبول قۇراماسىن باستاپ بۇكىل قالاشق بويىنشا 3 ـ ورىندى يەلەپ، ءبىر قويمەن سىيلاندى.

بىيل بەسارىق قالاشعىنداعى 19 قىستاق 170 نەشە مايدان جارىس وتكىزدى، جەتەكشى ابدۇقيۇم ابلەت پەن جاتتىقتىرۋشى ءادىل ءسلام بۇكىل قالا- شقتاعى 280 نەشە دوپشىنىڭ ىشىنەن بەينەسى ءبىر- شاما جاقسى 40 دوپشىنى تىركتەپ الدى. بۇكىل شىنجياڭنىڭ "قىستاق BA" جارىسىنىڭ حابارلاندىرۋىن تاپسىرىپ العان سوڭ، ولار دوپشىلارعا حابارلاسىپ، قوسىن ۇيىمداستىردى.

جەتەكشىنىڭ تەلەفونىن قابىلداعان كەزىندە، ما- مەتازەر قۇملعا قايتىپ بارىپ، قىزمەتتىن ىستەپ جاتقان بولاتىن. جەتەكشى ودان قاشقارعا ۋاكىل بولىپ بۇكىل شىنجياڭنىڭ "قىستاق BA" جارىسىنا قاتىناسۋى ءۇشىن ونىڭ تاعى دا قايتىپ كەلە الاتىن ـ المايتىندىعىن سۇراعان كەزدە ول ءارى ـ ءسارى بولىپ قالدى.

قايتا ـ قايتا وي ەلەگىنەن وتكىزە كەلە، مامەتا- زەز ءوزى سەكىلدى اۋىلعا قايتىپ جارىسقا قاتىناسۋ- عا ۇسىنىس ەتىلگەن، قورعاستا ترۇيا جۇمىسكەرى بولىپ ىستەيتىن وبۇلقاسىم ابدۇللاعا تەلەفون سوعىپ اقىلداستى. "قوجايىنىما باسكەتبولدى جاقسىراق وينا- ساق شىنجياڭعا ۋاكىل بولىپ مەملەكەتتىك 'قىستاق BA' جارىسىنا قاتىناسۋىمىزعا بولاتىندىعىن ايتتىم. ول كىسى دە باسكەتبولدى ۇناتۋشى ەدى، ەگەر دە شىنجياڭدا جۇلدەگەر بولساڭ، جالاڭىنىڭ اۋەلگىدەي تاراتىلا بەرەتىندىگىن ايتتى". وبۇلقاسىم تەلەفوندا تەبىرەنە سويلەپ، بۇكىل شىنجياڭ بويىنشا وتكىزىل- گەن جارىسقا قاتىناسۋعا اۋىلعا قايتۋ ءۇشىن بەلەت الىپ قويعاندىعىن ايتتى.

سونىمەن مامەتازەز بەلىن بەكەم بۇىپ باسشى- سىنان رۇقسات سۇرايدى. "ول ءالى باس قۇراما- دى، ەشقاندداي تۇرمىستىق اۋىرتپاشىلىعى جوق، مەن ونىڭ ارمانى مەن اۋەسى ءۇشىن جاساعان قۇل- شىنسىن قولداۋ ءۇشىن تاباندا رۇقسات بەردىم"، ـ دەدى باسشىسى.

شىنجياڭ "قىستاق BA" جارىسىنىڭ جالپى شەشۋشى جارىسى وتكىزىلەردەن ءبىر كۇن بۇرىن عانا، 15 ادامدىق قوسىنداعىلار ارەڭ جينالىپ ۇلگىردى. بۇدان بۇرىن كوپشىلىك تۇگەل قىستاققا ۋاكىل بولىپ باسكەتبول جارىسىنا قاتىناسقاندىقتان ارىندارى ءالى قايتا قويماعان ەدى ، شەشۋشى جارىسقا دەيىن قايراتتا- نىپ، ەڭ سوڭىندا اعا جۇلدەگەر بولدى.

تىەۋش ماشينانىڭ رولىنا جابىسىپ تۇرىپ، قول تەلەفوننىڭ جىگىتتەردىڭ اعا جۇلدەگەر بولعان جارىسىن كورگەن سوڭ، ورتاڭعى اتويشى مۇحتار نۇراحمەت قۇرىلىس ورنىندا: "مەن مەملەكەتتىك جارىسقا ءسوزسىز قاتىناسامىن" دەپ داۋىستاپ جىبەردى. A جاقپەن توقتامعا قول قويىسقاندىقتان، ءسوز جوق، بەلگىلەنگەن شەكتى مەرزىم ىشىندە جۇ- مىستى اياقتاتۋى كەرەك بولعاندىقتان، ول شىنجياڭ "قىستاق BA" جارىسىنىڭ جالپى شەشۋشى جارىسىنا قاتىناسا الماي قالعان بولاتىن. مۇحتار قولىنداعى جۇ- مىستاردى جەدەلدەتە ءبىتىرىپ، اكەسىنەن ءوزىنىڭ كەلەسى قۇرىلىس جۇمىسىن ىستەپ بەرۋدى ءوتىندى دە، قۇراماعا قايتىپ شوعىرلى جاتتىعۋعا قاتىناسىپ، مەم- لەكەتتىك "قىستاق BA" جارىسىنىڭ باتىس سولتۇس- تىك جارىسىنا قاتىناسۋعا دايىندالدى.

جىگىتتەر بىرگە جينالىپ، شوعىرلى جاتتىعۋعا قاتىناسىپ، قولدارى بوساعاندا باسكەتبول قۇراماسى- نىڭ باستىعى مامەت امەتتوحتىنىڭ ۇيىنە كاۋاپ جەۋگە بارادى، "مەنىڭ جاسىم بارىنەن ۇلكەن، بالا كەزىمىزدە ولاردى باستاپ باسكەتبول وينايتىنبىز، قازىر ولار ازامات بولىپ، سىرتتا جۇمىس ىستەۋدە، قايتىپ كەلسە بولدى مەنى نزدەي كەلىپ، امانداۋ- سىپ قايتادى". قۇرامانىڭ باستىعى مامەت ءۇيىنىڭ ماڭىنداعى ءبىر شاعىن كەشكى بازارداعى جايمادا تيجارات جۇرگىزەدى، 10 نەشە ۇستەل قويىپ، ءار كۇنى تاڭەرتەڭ ەت اكەلىپ، ەت تۇراپ، سودان كەيىن اعاسىمەن بىرگە ىستىككە كاۋاپ تۇيرەيدى. تۇنگى ساعات 11دە قوناقتار تاراعان سوڭ، ول باسـ- كەتبولىن الىپ تاياۋ جەردەگى باسكەتبول الاڭىندا ءبىراز دوپ وينايدى، "ءبىر كۇندىك بەيمازالىق پەن قالجىراۋ ازىراق باسكەتبول ويناعان سوڭ ـ اق لەزدە عايىپ بولادى".

قىستاقتاعى ەگمەشى باي دىقان ابدۇراحمان اتا- ۇۇللا مەن قۇراما باستىعى مامەت ەكەۋى دوپسەرىك- تەر. ورتا مەكتەپ وقىعان كەزدەرىندە بىرگە دوپ وينايتىن، مەكتەپ بىتىرگەن سوڭ بىرگە جۇمىس ىس- تەدى، اۋىلعا قايتقان سوڭ وتاۋ تىگىپ، ترشىلىك قۇرعان سوڭ دا بىرگە دوپ ويناپ ءجۇردى. بۇرىندا- رى دوپ ويناۋ سياقى، سىلىق الۋ ءۇشىن بولسا، قازىر ءبارىنىڭ تۇرمىسى جاقسى، "تىەۋش ماشينا جۇرگىزىپ كۇنىنە 500 ــ 600 يۋان اقشا تاباتىن جىگىتتەر نەلىك- تەن كەلىپ دوپ وينايدى؟ ارينە ابىروي ءۇشىن. شىنجياڭ اتىنان مەملەكەتتىك جارىسقا قاتىناسۋدى ىشتەي ماقتانىش ەتەمىن"، ـ دەدى ابدۇراحمان.

بەسارىق قالاشعى بۇكىل شىنجياڭداعى ءتۇرلى باسكەتبول جارىستارىندا تالاي رەت تاماشا ناتيجەگە قول جەتكىزدى، سوڭعى 8 جىلدان بەرى ءار دارە- جەلى مەكەمە ـ ورىندار ولاردىڭ قالاشعىنا 8000عا جۇىق باسكەتبول تارتۋ ەتتى، بۇكىل قالاشقتاعى 8000 وتباسىنىڭ اربىرىنە نەگىزىنەن تەگىن باسكەتـ- بول تاراتىلىپ بەرىلدى، قىستاق بىتكەننىڭ بارىندە 1 ــ 2 باسكەتبول الاڭى بار. "باسكەتبول الدەقاشان ءبىر رۇحقا اينالىپ، كوپشىلىكتىڭ جۇرەگىنەن تەرەڭ ورىن الدى"، ـ دەدى جەتەكشى ابدۇقيۇم.

8 ـ ايدىڭ 28 ـ كۇنى حنان ولكەسى سانمىنشيا قالاسى ليڭباۋ قالاسى جياۋسۋن قالاشعىنىڭ باسكەتـ- بول قۇراماسىمەن سايىسقا تۇسكەندە باسكەتبول الاڭىنىڭ تاماشالاۋ تەكشەسى جىپىرلاعان ادامعا تولدى، مامەت الستان 3 ءنومىرلى دوپ سالدى، ابدۇراحمان قايسارلىقپەن قورعاندى، مۇحتار سەـ- كىرىپ بارىپ گارعا دوپ سالدى... تۇرمىستا سالا- ماقتى دا كەم ءسوزدى ولاردىڭ باسكەتبول الا- ڭىندا جايساڭ دا اشىق ـ جارقىن بەينەلەرى نۇر شاشتى. باسكەتبول ولاردىڭ باسىن ءبىر اراعا قوستى، وسى زامانعى اۋىل ـ قىستاقتىڭ ومىرشەڭـ- دىگى جارىس الاڭىندا تولىق ايگىلەندى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

نازاردى نەگىزگى جەلىگە شوعىرلاندىرىپ، ءتۇرلى قىزمەتتى تىڭعىلىقتى ويداعداي ىستەيمىز

"تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ ورىستەتۋ ارقىلى كوپشىلىكتىڭ شىنجياڭنىڭ كوپ نەگىزدى ءبىر تۇلعالى مادەنيەتى جونىندەگى تانىمى ونان ارى تەرەڭدەپ، جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانـ- مەن شىن مانىندە بەرىك ورناتتى". بىيل جازعى كانيكۇلدا شىنجياڭ داشۇەسى جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۋدى زەرتتەۋ بازاسىنىڭ ماماني ياڭ لي ايرىقشا قاربالاس بولدى، ول وقۇشىلاردى باستاپ نەگىزگى ساتىعا بارىپ، شىنجياڭدى مادەنيەتپەن نارلەندىرۋ سياقتى نەگىزگى تاقىرىپـ- تار توڭىرەگىندە ىشكەرىلەي تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ ورىستەتتى.

بۇل باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ شىنجياڭدى كوزدەن كەشىرگەندە سويلەگەن ماڭىزدى ءسوزىن تياناقتاندىرۋدىڭ جاندى امالياتى. ءبىر جىلدان استام ۋاقىتتىڭ الدىندا باس شۇجي شىنجياڭ داشۇەسىنە كەلىپ، جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلـ- عاسىنىڭ نەگىزدىك ماسەلەلەرىن زەرتتەۋدى ىلگەرىلەتۋ كە- رەكتىگىن باسا دارىپتەدى. "بۇل جولى باس شۇجي جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۋ جونىندە تاعى دا ىشـ- كەرىلەي تالاپ قويىپ، ءبىزدىڭ قاتىستى زەرتتەۋەمەن اينالىسـ- ۋىمىزعا ايقىن بەتالىس نۇسقادى". ياڭ لي مىنانى ءبىلدىردى: نەگىزگى ساتىعا ىشكەرىلەي بارىپ، كەڭىنەن تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزىپ، جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۋدى مەقتاپ ارقاۋ ەتىپ تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ ورىستەتىپ، جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۋ قىزمەتىن شىنايى يگەرۋگە ءتىپتى دە باي نازارىالىق قولداۋ ازىرلەيمىن.

باس شۇجي شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۋ ــ جاڭا داـ- ۋىردەگى پارتيانىڭ ۇلت قىزمەتىنىڭ نەگىزگى جەلىسى ءارى ۇلتتار وڭىرلەرىنىڭ ءتۇرلى قىزمەتتەرىنىڭ نەگىزگى جەلىسى. جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۋ قىزمەتىن تىڭعىلىقتى يگەرۋ كەرەك.

تارباعاتاي ايماقتىق پارتكومىنىڭ مۇشەسى، بىرلىكساپ ءبولىمىنىڭ باستىعى جارقىن جاڭىبرباي بىلاي دەدى: ءبىز باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ ماڭىزدى ءسوزىنىڭ باي ىشكى ءمانى مەن امالياتتىق تالابىن تەرەڭ ءتۇسىنىپ، ءتۇرلى قىز- مەتتى ورىستەتۋ، ءارقانداي ءىستى تىندىرۋ بارىسىندا، جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۋدى نەگىزگى جەلى ەتىپ، جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ور- ناتۋعا ءتيىمدى قىزمەتتەر بولسا بولعانى كوبىرەك ىستەيمىز، ءارى ىشكەرىلەي، ەگجەي ـ تەگجەيلى، ناقتى ىستەيمىز؛ جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۋعا ءتيىمسىز ىستەردى استە ىستەمەيمىز.

سانجى حۇيزۋ اۋتونوميالى ويلىسىنىڭ ارناۋلى ەرەجە، جەرگىلىكتى زاڭ ەرەجە جاساۋداي زاڭ ەرەجە شعارۋ ۇقىعى بار. سوڭعى جىلدارى سانجى ويلىستىق حالىق قۇرىلتايى تۇـ- راقتى كوميتەتى جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ور- ناتۋعا قاتىستى زاڭ ەرەجە شعارۋ ۇسىنىس نىساندارىن زاڭ ەرەجە شعارۋ جوباسىنا جانە جوسپارىنا ەنگىزىپ، 14 جەرگە- لىكتى زاڭ ەرەجە جاساپ، 7 قاۋلى ماقۇلدادى، بۇل ۇلتتار ىنـ- تىماعى، قوعام ورنىقتىلىعى جانە جوعارى ساپالى داۋىر سياقتى سالالاردى قامتىدى.

سانجى ويلىستىق حالىق قۇرىلتايى تۇراقتى كوميتەتى باقىلاۋ ـ تەكسەرۋ جانە زاڭ ـ ءتۇزىم قىزمەتى كوميتەتىنىڭ ەڭگەرۋشىسى لي جۇڭ مىنانى ءبىلدىردى: باس شۇجي العا قويعان ماڭىزدى تالاپ بويىنشا، جەرگىلىكتى زاڭ ەرەجە، زاڭ ـ ءتارتىپ شعارعاندا، نازاردى جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ ورتاـ- تىق سىپاتىن كۇشەيتۋگە، جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن كۇشەيتۋگە ءتيىمدى ىستەرگە شوعىرلاندىرىپ، ۇلكەن نەگىز- گى تاقىرىپتا تولعانىپ، كىشكەنە تاقىرىپ تاڭداۋدان كىرىسىپ، سانجى ويلىستىق ەكونوميكاسىنىڭ، قوعامنىڭ جوعارى ساپا- لى داۋىنا زاڭمەن باسقارۋ قامتاماسىزدىعىن ازىرلەيمىز.

ماڭىزدى مادەنيەتتى جالعاستىرىپ، ورتاق رۇحانى مەكەندى بىرگە قۇرامىز

باس شۇجي شي جينپيڭ مەملەكەتتە ءبىر تۇتاس قولدانـ- لاتىن ءتىل ـ جازۋ تاربيەسىن تاباندىلىقپەن جۇرگىزىپ، بۇقا- رانىڭ مەملەكەتتە ءبىر تۇتاس قولدانىلاتىن ءتىل ـ جازۋدى قولدانۋ تانىمى مەن قابىلەتىن بىرتىندەپ جوعارىلاتۋ كەرەكتىـ- گىن باسا دارىپتەدى. بۇل اۋتونوميالى رايوندىق وقۋ ـ ءارتۇ مەڭگەرمەسىنىڭ باستىعى زۇلايات سىمايىلعا جاۋاپكەرشىلىگى اۋىر ەكەندىگىن تەرەڭ سەزىندىردى. ول مىنانى ءبىلدىردى: اۋتونوميالى رايوندىق وقۋ ـ ءارتۇ مەڭگەرمەسى باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ تاپسىرماسى بويىنشا، مەملەكەتتە ءبىر تۇتاس قولدانىلاتىن ءتىل ـ جازۋدى وقۋ ـ ءارتۇداعى نەـ- گىزگى ءتىل ـ جازۋ ەتۋ سىندى زاڭدىق تالاپتى بۇلجىتپاي تياناقتاندىرىپ، قوعامدىق دەڭگەيدە مەملەكەتتە ءبىر تۇتاس قولدانىلاتىن ءتىل ـ جازۋدى جالپىلاسترۋ تەبىنىن ۇزدىكسىز ارتتىرىپ، جالپىلاسۋ دارەجەسى مەن ساپاسىن جاپىاي جوعارىـ- لاتىپ، "بەستى شنايى مويىنداۋدى" شىن مانىندە كۇشەيتىپ، جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۋعا، شىنجياڭدى مادەنيەتپەن نارلەندىرۋدى ىلگەرىلەتۋگە ۇلەس قوسادى.

"مادەنيەت ەسكەرتكىشى، مۇراجاي، ارحەولوگيا قىزمەتكەرى رەتىندە، ءبىز باس شۇجيدىڭ تاپسىرماسىن ەستە بەرىك ساقتاپ، شىنجياڭداعى ۇلتتاردىڭ ارالاسۋ، ىشتەسۋ، توعىسۋ تاريحي شىندىـ- عىن، ارحەولوگيالىق ناقتى زاتتاردى ىشكەرىلەي كادەگە جارا- تىپ جانە ودان ءونىمدى پايدالانىپ، مادەنيەت ەسكەرتكىشـ- تەرىنەن جاندى پايدالانۋدى ىلگەرىلەتىپ، ءار ۇلت كادر ـ بۇقاراسىن دۇرىس مەملەكەت كوزقاراسىن، ۇلت كوزقاراسىن، تاريح كوزقاراسىن، ءدىن كوزقاراسىن ورناتۋعا تاربيەلەيمىز، جەتەكتەيمىز". شىنجياڭ مادەنيەت ەسكەرتكىشتەرى ارحەولوگيا- لىق زەرتتەۋ ورنىنىڭ باستىعى لي ۋنيىڭ بىلاي دەدى: ءبىز جاڭا داۋىردەگى مادەنيەت ەسكەرتكىشتەرى قىزمەتى باعىتىنا تاباندى بولىپ، "ارحەولوگيالىق جۇڭگو" كەلەلى نىسانىن ءبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتىپ، شىنجياڭنىڭ ارحەولوگيا ىستەرىنىڭ جوعارى ساپالى داۋىن ىلگەرى باسترامىز.

باس شۇجي شي جينپيڭ جاستار مەن ورەندەرگە وسى زامانعى وركەنيەت تاربيەسىن، عىلىم جالپىلاسترۋ تاربيەسىن كۇشەيتىپ، ولاردى وسى زامانعى وركەنيەتتى تۇرمىستا بەلسەـ- نە توعىسۋعا جەتەكتەۋ كەرەكتىگىن اتاپ كورسەتتى. "باس شۇجيدىڭ ءسوزى ستراتەگيالىق سيپاتقا، كورەگەندىك سيپاتقا، باعىتتاماللىق سيپاتقا يە". ۇلتتار ىنتىماعىنداعى، العابا- سارلىعىنداعى مەملەكەتتىك وزات جەكە، ءۇشتۇرپان اۋدانى يەملىرىم قالاشعى مەملەكەتتە ءبىر تۇتاس قولدانىلاتىن ءتىل باستاۋىش مەكتەبىنىڭ باستىعى قۇربان نياز بىلاي دەدى: سوتسيالىزم ىستەرىنىڭ ءىزباسارى رەتىندە، جاستار مەن ورەندەر ءداۋىردىڭ دامۋ قادامىنا ءجىتى ىلەسىپ، اناعۇرلىم جان ـ جاقتى وسى زامانعى وركەنيەت تاربيەسىن، اناعۇرلىم وزىق ىلىم جالپىلاسترۋ تاربيەسىن قابىلداۋى كەرەك، وسىلاي بولاندا عانا احلاق، اقىل ـ وي، دەنە، ەستەتيكا، ەڭبەك جاقتارىنان جان ـ جاقتى دامىپ، سوتسيالىستىك وسىزامانداندىرۋ قۇرىلىسىنا قاجەتتى دارىندى بولىپ ەسەيەدى.

ءۇزارا قارايلاسپ، ۇلتتار ىنتىماعى جىرىن شعاندىراتامىز

باس شۇجي شي جينپيڭ ادامدى وزەك ەتكەن جاڭاشا قالا ـ قالاشقتاندىرۋدى بەلسەنە ىلگەرىلەتىپ، جان سانى مەن كاسىپ سالاسىنىڭ شوعىرلانۋ دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، كىرىكپەلى قوعامدىق قۇرىلىم مەن الەۋمەتتىك اۋماق ورتاسىن جەدەل قۇرىپ، ءار ۇلت بۇقاراسىنىڭ ارالاسۋىن، ىشتەسۋىن، توعىسۋىن جەبەۋ كەرەكتىگىن باسا دارىپتەدى.

"ءبىز باس شۇجيدىڭ ماڭىزدى ءسوزىنىڭ رۋحى بويىنـ- شا، ورنىقتىلىق بارىسىندا العا ىلگەرىلەپ، تىنىباي كۇش سالىپ، ۇزاق ۋاقىت ەڭبەك ءسىڭىرىپ، كورىكتى شىنجياڭدى ويداعداي قۇرامىز". قاشقار قالالىق پارتكومىنىڭ ورىنباسار شۇجيى، ۋاقىتشا قالا باستىعى ۋالي اشىم مىنانى ءبىلدىردى: قاشقار قالاسى باستان ـ ايىاق ادامدى وزەك ەتىپ، جاڭاشا قالا ـ قالاشقتاندىرۋدىڭ جوعارى ساپالى دامۋىن ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتىپ، جىبەك جولى ەكونوميكالىق بەلدەۋى وزەكتىگى رايونى قۇرىلىسىن تىعىز ارقاۋ ەتىپ، قالانىڭ فۇنكتسيالىسىن، ساپاسىن جوعارىلاتىپ، وسىزامانداناعان وڭىرلىك ورتالىق قالا قۇرادى؛ اناعۇرلىم ۇزاق بولاشاقتىق تۇرعىمەن، اناعۇرلىم كەڭ كوز ايامەن، اناعۇرلىم زور بەكىممەن جانە تەبىنمەن ىشـ- كەرىلەي جۇيەلى جوبالاپ، پارىقتارعا قۇرمەت ەتىپ، سىيسىمـ- دى الۋان ءتۇرلى بولىپ، ۇلتتاردىڭ كەڭىستىك، مادەنيەت، ەكو- نوميكا، قوعام، پسيحيكالىق، ت.ب جاقتاردا جان ـ جاقتى كە- رىڭگۇن بىرتىندەپ جۇزەگە اسىرادى.

ۇلتتار ىنتىماعى ــ شىنجياڭداعى ءار ۇلت حالقىنىڭ جان تامىرى.

8 ـ ايدىڭ 28 ـ كۇنى ءۇرىمجى قالاسى تيانشان رايونى گۇيۇانشياڭ الەۋمەتتىك اۋماعىنداعى ۇلكەن اۋلادان شات ـ شادىمان ۇندەر تولاستاماي، الەۋمەتتىك اۋماق قاراستى اۋماقـ- تاعى قارتتاردى ۇيىمداستىرىپ ورىستەتكەن حور، دويبى جا- رىسى وتكىزىلىپ جاتتى، گۇيۇانشياڭ الەۋمەتتىك اۋماعى پارتيا باس ياچەيكاسىنىڭ شۇجيى جاڭ ياۋۇن جۇمىس باسىـ- دا جارىس ىستەرىمەن قاربالاس ءجۇر.

"ءبىزدىڭ بۇل ارا كوپ ۇلت شوعىرلى قونىستانعان الەۋمەتتىك اۋماق. مۇندا ءار ۇلت بۇقاراسى بىرگە قيمىلعا قا- تىناسىپ، مەرەكەنى شات ـ شادىمان تويلاپ، الەۋمەتتىك اۋماق قۇرىلىسىنا بىرگە جوبا قاراستىرىپ، بارلىعىمىز تاتۋ ـ ءتاتتى ءۇتىپ جاتىرمىز". جاڭ ياۋۇن بىلاي دەدى: باس شۇجيدىڭ تاپسىرماسىن ەستە بەرىك ساقتاپ، ۇلتتار انارىدىڭ دانىندەي تىعىز ۇيىسۋ كەرەك. كەلەسى باسقىشتا الەۋمەتتىك اۋماق كوپ ءتۇرلى فورمالارمەن ۇزدىكسىز تۇرعىندارىدىڭ پە- كىرىن جيناپ، كوپشىلىكتىڭ تالاپ ـ تىلەكتەرىن ءبىلىپ، ءار ۇلت بۇقاراسىنىڭ ەتەنە تۇىستاسىپ، ءۇزارا قارايلاسىپ، كو- رىكتى مەكەندى بىرگە كورىكەيتۇن جەبەيدى.

تۇرپان قالاسى گاۋچاڭ رايونى يار قالاشعى شىنچىڭ شيمىن قىستاعىنىڭ تۇرعىنى ميھرگۇل احمەت قازىرگى تۇرمىـ- سىنا ءدان ريزا. ول بىلاي دەدى: بىلتىر باس شۇجي شىنجياڭدى كوزدەن كەشىرگەننەن كەيىن، قىستاققا كەلىپ ەكسكۇرسيالايتىن، سەرۋەندەيتىن ادامدار كوبەيدى، قىستاق ورايدى مەقتى يگەرىپ، بۇرىن بار كاسىپورىندارىدى ويداعـ- داي جۇرگىزۋ نەگىزىندە، ەكولوگيالىق باق سالدى، شاعىن كەشكى بازار اشتى، سىرتتا جۇمىس ىستەپ جۇرگەن كوپتە- گەن جاستار بىركەس ـ تىركەس قىستاققا قايتىپ كەلىپ جۇـ- مىستاندى، شارۋاشىلىق قۇردى. "باس شۇجيدىڭ ماڭىزدى ءسوزىن ۇيىرەنگەننەن كەيىن، تەبىنىم اناعۇرلىم ارتا ءتۇستى، بۇدان بىلاي ۇزدىكسىز قۇلشىنىپ، اۋىل ـ قىستاقتى اناعۇرلىم كوركەم ەتىپ قۇرىپ، تۇرمىسىمىزدى ءتىپتى دە شالقىتا تۇسەـ- مىز"، ـ دەدى ميھرگۇل احمەت.

(ءتىلشى ڭاڭ يۇنمەي، قاتىناسقان تىلشىلار ميھرگۇل عوپۇر، گى يوۋجۇن، جاۋ شيا، جيا چۇنشيا، جاڭ جلي، حان چين ـ يان، جاڭ دۇگەمەي، جاڭ رۇيلين، ەرىكتى ءتىلشى لۇ شينشين)

مەكەن ـ جايىمىز: ءۇرىمجى قالاسى حۇڭيۋان سولتۇستىك جولى 500 ـ ءنومىر، تاراتۋ ورتالىعى: 5593062، جارناما باسقارماسى: 8830000 پوچتا ءنومىرى: 830028، ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان